

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Legionowie III Wydział Rodzinny i Nieletnic

w następującym składzie

Przewodniczący: SSR Dorota Hańczyc - Górska

Protokolant: Joanna Rutkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 stycznia 2014 r. w Legionowie

sprawy z powództwa małoletniej O. F. reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową M. K.

przeciwko M. F.

o alimenty

I. uchyla wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Legionowie III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z dnia 21 sierpnia 2013 roku;

II. zasądza od M. F. na rzecz małoletniej córki O. F. urodzonej dnia (...) w N. alimenty w kwocie po 700 (siedemset) złotych miesięcznie płatne do rąk matki do dnia 10 każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat poczynając od dnia 23 stycznia 2013 roku;

III. oddala powództwo w pozostałej części;

IV. zasądza od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – kasa Sądu Rejonowego w Legionowie kwotę 420 (czteryście dwadzieścia) złotych tytułem nieuiszczonej opłaty od pozwu;

V. koszty postępowania pomiędzy stronami wzajemnie znosi;

VI. nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

W dniu 23 stycznia 2013 roku małoletnia powódka O. F., działając przez przedstawicielkę ustawową M. K., wniosła o zasądzenie od pozwanego M. F. na swoją rzecz alimentów w kwocie po 1500 złotych miesięcznie poczynając od dnia 1 czerwca 2011 roku płatnych do rąk matki do dnia 10 każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami na wypadek nieterminowej płatności każdej raty, zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych oraz o nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności. W uzasadnieniu podniosła, że pozwany w okresie od września 2010 roku do maja 2011 roku dobrowolnie płacił na rzecz córki alimenty w kwocie 1000 złotych miesięcznie, po czym zaprzestał jakichkolwiek wpłat. Nie interesuje się dzieckiem. Małoletnia powódka ma trzy lata, uczęszcza do żłobka. Choruje na infekcje dróg oddechowych, ma zalecenia częstych pobytów w górach, ma problemy ortopedyczne i nosi specjalistyczne obuwie. Miesięczny koszt jej utrzymania wynosi 2 500 złotych. Matka małoletniej powódki pracuje jako przedstawiciel handlowy z zarobkami w kwocie 3500 złotych netto miesięcznie, zaś pozwany prowadzi sklep typu „market”.

Wyrokiem zaocznym z dnia 21 sierpnia 2013 roku Sąd Rejonowy w Legionowie zasądził od pozwanego M. F. na rzecz córki O. F. urodzonej w dniu (...) w N. alimenty w kwocie 1 000 złotych miesięcznie płatne do rąk matki M. K. do dnia 10 każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat poczynając od dnia 23 stycznia 2013 roku, odstąpił od obciążenia pozwanego kosztami sądowymi i przejął je na rachunek Skarbu Państwa, a nadto wyrokowi nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

W określonym terminie pozwany, działając przez profesjonalnego pełnomocnika, złożył sprzeciw od wyroku zaocznego, w którym wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku zaocznego i o oddalenie powództwa w części to jest w zakresie zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki alimentów w wysokości przekraczającej kwotę 500 złotych miesięcznie, zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych oraz o zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności nadanego zaskarżonemu wyrokowi w punkcie I.

Postanowieniem z dnia 18 października 2013 roku Sąd Rejonowy oddalił wniosek o zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności. (k 78 – 80)

Na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletnia powódka O. F. urodziła się w dniu (...) ze związku pozamałżeńskiego M. K. oraz M. F.. Aktualnie uczęszcza do publicznego przedszkola, za które opłata wynosi 250 złotych. Dodatkowo opłaty to rada rodziców w kwocie 55 złotych miesięcznie oraz zajęcia dodatkowe w postaci tańca i języka angielskiego w kwocie 65 złotych miesięcznie. Małoletnia powódka cierpi na infekcje dróg oddechowych. Często choruje na zapalenie płuc, zapalenie gardła. Z tego powodu w roku 2013 przebywała w sanatorium z NFZ. Jednakże za swój pobyt matka dziecka uiściła kwotę 1890 złotych.(k 100) Dodatkowo wydatki związane z pobytem O. K. w sanatorium wyniosły jej matkę kwotę 1 000 złotych. Małoletnia powódka często zapada na infekcje dróg oddechowych. W czasie chorób matka małej na lekarstwa wydaje 300 złotych miesięcznie. O. K. nie ma stwierdzonej żadnej choroby, jednak pozostaje pod kontrolą pulmonologa. Przyjmuje okresowo wziewne lekarstwa ze sterydami oraz antybiotyki. Dziadkowe macierzyści małej powódki w czasie jej choroby opiekują się nią. Jako że zamieszkują poza L., matka małej odwozi ją do swoich rodziców. Miesięczny koszt utrzymania małej powódki jej matka oszacowała na kwotę 2 000 złotych. M. F. nie utrzymuje żadnego kontaktu ze swoją córką. Do miesiąca czerwca 2011 roku pozwany dobrowolnie łożył na utrzymanie córki kwotę 1 000 złotych miesięcznie tytułem alimentów. Małoletnia powódka korzystała z prywatnych wizyt u stomatologa. Nie wymaga specjalistycznej diety. (dowód: przesłuchanie przedstawicielki ustawowej małej powódki k 141 – 142, częściowo przesłuchanie pozwanego k 142 – 142 - verte)

O. F. zamieszkuje wraz z matką w dwupokojowym mieszkaniu o powierzchni 42,5 m². Matka małej ponosi co miesiąc opłaty związane z utrzymaniem mieszkania w postaci czynszu w kwocie 370 złotych miesięcznie, kwotę 130 złote z tytułu zużycia wody, kwotę 100 złotych za zużycie prądu, kwotę 80,90 złotych z tytułu zużycia paliwa gazowego, opłat telewizyjnych w kwocie 59 złotych i Internet w kwocie 30 złotych miesięcznie. Opłata za telefon M. K. wynosi 100 złotych miesięcznie. W związku z zakupem tegoż mieszkania matka małej zaciągnęła kredyt w kwocie 253 000 złotych, który spłaca w miesięcznych ratach po 1 053 złote. Pozostała jej do spłaty kwota ponad 240 000 złotych.

M. K.ma obecnie 33 lata. Posiada średnie wykształcenie, z zawodu jest sprzedawcą. Pracuje jako przedstawiciel handlowy w (...) Spółka z o. o.(...) Spółka Komandytowa z siedzibą w R.. Aktualnie średnio miesięcznie z tytułu wynagrodzenia otrzymuje kwotę około 2 800 złotych. (dowód: zaświadczenie o zarobkach k 95) Jej zarobki uzależnione są od wyników sprzedaży. Z uwagi na częste choroby małej powódki i konieczność osobistej opieki nad dzieckiem jest mniej dyspozycyjna, przez co zostało jej obniżone wynagrodzenie do kwoty 2767,13 złotych oraz do 50 % prowizji od dnia 9 grudnia 2013 roku.(dowód: kopia porozumienia zmieniającego warunki pracy k 96) W 2012 roku M. K.osięgnęła przychód w kwocie 57 844, 73 złote, zaś dochód w kwocie 56 176,01 złote. (dowód: kopia Pit 11 k 97 – 98) Praca przedstawicielki ustawowej małej powódki jest pracą w terenie, na obszarze województwa (...). Obecnie wykryto u M. K.torbiel szyszynki. (dowód: karta informacyjna (...) k 99, kopia wyników badań k 104)

W związku z tym przechodzi szereg badań. Nie może dźwigać, jest mniej wydajna w pracy niż wcześniej, bowiem godziny jej pracy są uwarunkowane koniecznością odbioru córki z przedszkola. W. pomaga M. K. jej siostra, zarówno finansowo, jak i w opiece nad dzieckiem. Sporadycznie w odbiorze dziecka pomaga jej sąsiadka. M. K. nie ma innych dzieci na utrzymaniu. (dowód: przesłuchanie przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki k 141 – 142)

M. F. ma 40 lat. Posiada średnie wykształcenie, z zawodu jest technologiem żywności. Aktualnie pracuje na umowę zlecenie w firmie (...) z siedzibą w P. jako przedstawiciel handlowy z wynagrodzeniem w kwocie średnio miesięcznie 1600 złotych brutto. (dowód: zaświadczenie k 140, kopia umowy zlecenia k 62). Jego praca jest pracą w terenie, na obszarze całego województwa (...). Do końca miesiąca października 2012 roku prowadził działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży detalicznej prowadzonej w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (dowód: wypis z (...) k 60 – 61) Działalność gospodarczą prowadził w formie spółki cywilnej. Prowadził sklep ogólnospożywczy położony w W.. W 2012 roku osiągnął z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej przychód w kwocie 1 212 165, 44 złotych, zaś z tytułu umów o pracę w kwocie 29 834,38 złotych, łącznie przychód w kwocie 1 241 999,82 złotych. (dowód: kopia Pit 36 k 119 – 124) W ocenie pozwanego prowadzona działalność gospodarcza przynosiła straty z uwagi na bardzo duże koszty utrzymania i dlatego zaprzestał jej prowadzenia. Po prowadzonej działalności gospodarczej pozostały mu do spłaty długi w kwocie około 100 000 złotych. M. F. pozostaje w związku małżeńskim. Jego żona pracuje w tej samej firmie jako kupiec i z tego tytułu osiąga dochody w kwocie 2000 złotych netto miesięcznie. Posiadają córkę w wieku ośmiu lat, która uczęszcza do II klasy publicznej szkoły podstawowej. Starsza córka pozwanego choruje sporadycznie, a miesięczny koszt jej utrzymania pozwany oszacował na kwotę 500 złotych. Pozwany wraz z rodziną zamieszkują w mieszkaniu obciążonym kredytem hipotecznym o powierzchni 76 m². Opłaty związane z jego utrzymaniem to czynsz w kwocie 500 złotych miesięcznie, energia elektryczna w kwocie około 100 złotych miesięcznie, paliwo gazowe w kwocie około 150 złotych miesięcznie, telewizja z Internetem w kwocie około 100 złotych miesięcznie. Na zakup mieszkania zaciągnięty został kredyt w kwocie 400 000 złotych, przy czym do spłaty pozostała kwota 358 000 złotych. Miesięczna rata kredytu wynosi 1 789 złotych. Pozostało 29 lat spłat kredytu. Pozwany choruje na nadciśnienie i stale przyjmuje leki. Także jego małżonka cierpi na to samo schorzenie. M. F. nie posiada trwałego majątku. Pozwany oszacował miesięczny koszt utrzymania swojej rodziny na kwotę 4 000 złotych. Podał, że finansowo wspomagają ich jego rodzice, którzy są emerytami. M. F. oświadczył, że uiszczał na rzecz małoletniej powódki alimenty w kwocie 1 000 złotych miesięcznie, gdy znajdował się w lepszej kondycji finansowej. Nie utrzymuje kontaktów z małoletnią powódką, ponieważ nie życzyła sobie tego jej matka. (dowód: przesłuchanie pozwanego k 142 – 142 – verte)

Sąd dał wiarę dowodowi z przesłuchania M. K., bowiem zeznała ona w sposób logiczny i konsekwentny, a jej zeznania zostały potwierdzone dowodami z dokumentów dołączonymi do akt sprawy. Natomiast dowód z przesłuchania pozwanego zasługuje na uwzględnienie jedynie w części. Nie mogą się ostać twierdzenia pozwanego dotyczące jego możliwości zarobkowych i finansowych, bowiem z zasad doświadczenia życiowego wynika, że osoby, które prowadziły działalność gospodarczą przynoszącą przychody przekraczające milion złotych w dziesięć miesięcy, posiadają znacznie wyższe możliwości zarobkowe niż kształtujące się na poziomie minimalnego wynagrodzenia. Ponadto podane przez pozwanego wydatki, które ponosi, wskazują na to, że osiąga on znacznie wyższe dochody niż wskazane w niniejszym postępowaniu. W pozostałym zakresie Sąd uwzględnił dowód z przesłuchania pozwanego.

W ocenie Sądu uznać należy za wiarygodne dowody z dokumentów złożone do akt, bowiem ich wiarygodności i autentyczności nikt nie kwestionował.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Z treści art. 128 k. r. o., wynika, iż obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo.

Zgodnie z artykułem 133 § 1 k. r. o. rodzice zobowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Po myśli zaś artykułu 135 § 1 i 2 k. r. o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego, a wykonanie tegoż obowiązku może polegać na osobistych staraniach o jego utrzymanie i wychowanie.

Bezspornym w sprawie jest, że pozwany jest ojcem małoletniej powódki O. F., urodzonej dnia (...). Rodzice małoletniej powódki zamieszkują w rozłączeniu. Dziecko zamieszkuje z matką, która je wychowuje. Cięży, zatem na pozwanym obowiązek alimentacyjny względem małoletniej powódki.

Małoletnia powódka O. F. ma niespełna cztery lata i uczęszcza do przedszkola, za które opłata miesięczna wynosi 250 złotych miesięcznie oraz 55 złotych miesięcznie z tytułu darowizny na radę rodziców oraz 65 złotych miesięcznie z tytułu dodatkowych zajęć. Choruje przewlekłe na zapalenia dróg oddechowych, co wymagało w 2013 roku pobytu w sanatorium. Ponadto z tego powodu pozostaje pod opieką pulmonologa, przyjmuje okresowo leki wziewne i antybiotyki.

Matka małoletniej powódki M. K. ma obecnie 33 lat. Ma średnie wykształcenie, z zawodu jest sprzedawcą. Pracuje i z tego tytułu otrzymuje wynagrodzenie w kwocie około 2800 złotych netto miesięcznie. Rozpoznano u niej torbiel szyszynki i w związku z tym oraz koniecznością osobistej opieki nad dzieckiem jej możliwości zarobkowe uległy pogorszeniu.

Sytuacja materialna pozwanego, wbrew jego twierdzeniom nie jest ciężka. Pozwany M. F. ma 40 lat i w zasadzie, poza problemami z nadciśnieniem, jest zdrowy. Ma wykształcenie średnie. Wprawdzie aktualnie pracuje na podstawie umowy zlecenia jako handlowiec z wynagrodzeniem 1600 złotych brutto miesięcznie, jednakże do końca miesiąca października 2012 roku prowadził działalność gospodarczą, która w ciągu tych dziesięciu miesięcy przyniosła mu przychód w kwocie ponad 1 200 000 złotych. Pozwany posiada zatem duże doświadczenie, które niewątpliwie może wykorzystać w poszukiwaniu pracy. Stwierdzić należy, iż trudna sytuacja materialna rodziców nie zwalnia ich od obowiązku świadczenia na potrzeby dzieci. Zmuszeni są, zatem, dzielić się z dziećmi nawet bardzo szczupłymi dochodami, a w sytuacjach skrajnych, zwłaszcza o charakterze przejściowym, sprostanie obowiązkowi alimentacyjnemu wymagać będzie poświęcenia części składników majątkowych. (Tak : Kodeks rodzinny i opiekuńczy z komentarzem pod redakcją Kazimierza Piaseckiego, wydanie II zmienione, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2002, s. 803).

Jak powyżej wskazano zakres świadczeń alimentacyjnych uzależniony jest od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionej, które, już tylko z uwagi na wiek dziecka i okoliczność, że uczęszcza do przedszkola, często choruje, są znaczne oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (art. 135 k. r. o.). Możliwości zarobkowe zobowiązanego nie zawsze mogą być utożsamiane z faktycznie osiąganymi zarobkami; obejmują one, bowiem także wysokość zarobków lub dochodów, które zobowiązany jest w stanie uzyskać. (Tak: OSNCP 1988, nr 4, poz. 42). W ocenie Sądu Rejonowego możliwości zarobkowe pozwanego są znaczne. Pozwany jest osobą stosunkowo młodą, zdrową i prężną. Przed zatrudnieniem na umowę zlecenia na stanowisku przedstawiciela handlowego, prowadził działalność gospodarczą. W konsekwencji jego możliwości zarobkowe należy ocenić jako znaczne. Pozwany wprawdzie ma na utrzymaniu dziecko pochodzące z małżeństwa, jednak koszt jego utrzymania oszacował na kwotę 500 złotych. Zauważyć należy, że fakt, iż pozwany jest obciążony spłatą zadłużenia na rzecz osób trzecich nie zwalnia go od obowiązku łożenia alimentów na rzecz małoletniej powódki. W podobnej sytuacji Sąd Najwyższy orzekł w dniu 14 czerwca 1963 r. (III CR70/63, OSNCP 1964, nr 6 poz. 116), iż okoliczność, że ojciec dzieci jest dłużnikiem innej osoby, nie pozbawia dzieci prawa dochodzenia alimentów od ojca. Mają one interes prawny w uzyskaniu wyroku zasądzającego alimenty, aby móc wyegzekwować swoją należność i partycypować w podziale funduszy uzyskanych w drodze egzekucji w zbiegu z innymi wierzycielami.

Podkreślić należy, iż na obojgu rodzicach ciąży obowiązek utrzymania małoletniej córki. Matka powódki również powinna wykorzystywać swe możliwości zarobkowe, aby poprawić sytuację materialną zarówno swoją jak i córki. W ocenie Sądu zasądzona kwota alimentów jest wystarczająca do zaspokojenia usprawiedliwionych, podstawowych potrzeb dziecka takich jak normalne warunki bytowania i prawidłowy rozwój fizyczny, przy przyjęciu kryterium równej

stopy życiowej rodziców i dziecka, oraz zapewni jej odpowiedni do jej wieku i uzdolnień prawidłowy rozwój umysłowy, a także rozrywki i wypoczynek obecnie oraz w okresie najbliższego rozwoju. Uwzględnia też koszty związane z częstymi chorobami dziecka na zapalenia dróg oddechowych, jego leczeniem, wizytami u lekarzy specjalistów i leczeniem sanatoryjnym.

Ustalając wysokość alimentów Sąd miał też na względzie możliwości zarobkowe ojca dziecka. Ustalone świadczenie alimentacyjne nie doprowadzi go do niedostatku, bowiem uzyskuje on wynagrodzenie za pracę. Sąd wziął też pod uwagę okoliczność, że pozwany nie ma kontaktu z O. F., nie zakupuje jej żadnych prezentów, nie spełnia obowiązku alimentacyjnego poprzez osobiste starania o wychowanie i utrzymanie dziecka. Cały ciężar osobistych starań o wychowanie dziecka spoczywa na jej matce. Zasądzona w wyroku kwota alimentów stanowi część całkowitego, miesięcznego kosztu utrzymania małoletniej powódki oszacowanej przez jej matkę na kwotę 2 000 złotych. Ustalając wysokość alimentów Sąd Rejonowy nie mógł pominąć okoliczności, że na pozwanym ciąży także obowiązek alimentacyjny na rzecz starszej, ośmioletniej córki. W pozostałym zakresie w kosztach utrzymania małoletniej powódki powinna partycypować jej matka.

W tym stanie rzeczy na mocy art. 347 k. p. c. Sąd Rejonowy uchylił wyrok zaoczny z dnia 21 sierpnia 2013 roku i zasądził na rzecz małoletniej rentę alimentacyjną od dnia 23 stycznia 2013 roku, to jest od dnia wytoczenia powództwa.

Wobec powyższego Sąd orzekł jak w wyroku z mocy artykułu 128, 135 i 133 kro, oddalając powództwo w pozostałej części jako zbyt wygórowane.

O rygorze natychmiastowej wykonalności w punkcie pierwszym wyroku Sąd orzekł na zasadzie artykułu 333 § 1 punkt 1 k. p. c .

W ocenie Sądu Rejonowego pozwany może uiścić należną na rzecz Skarbu Państwa, a nieuiszczoną przez zwolnioną od kosztów mocą ustawy powódkę, opłatę od pozwu w kwocie 420 złotych bez uszczerbku koniecznego utrzymania siebie i rodziny. Zasądzona od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa opłata stanowi zaledwie część miesięcznych dochodów pozwanego. Z tych przyczyn orzeczono jak w punkcie IV Wyroku.

O kosztach sądowych orzeczono po myśli artykułu 100 k. p. c. znosząc koszty postępowania pomiędzy stronami, bowiem powództwo zostało uwzględnione jedynie w części, a obie strony były reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników.